

V

(Hirdetmények)

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

BIZOTTSÁG

ÁLLAMI TÁMOGATÁS – LENGYELORSZÁG

C 51/2006 (ex N 748/2006) sz. állami támogatás – Az Arcelor Huta Warszawa részére nyújtott támogatással való visszaélés

Felhívás észrevételek benyújtására az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/C 35/06)

A Bizottság 2006. december 6-i levelében, amelynek hiteles nyelvi változata ennek az összefoglalónak a végén található, értesítette Lengyelországot az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezésével kapcsolatos döntéséről a fent említett intézkedésre vonatkozóan.

Az érdekelt felek a bizottsági eljárás tárgyát képező támogatásra vonatkozóan az ezen összefoglaló és az azt követő levél közzétételét követő egy hónapon belül nyújthatják be észrevételeiket a következő címre:

European Commission (Európai Bizottság)
Directorate-General for Competition (Versenypolitikai Főigazgatóság)
State aid Greffe (Állami Támogatások Hivatala)
Iroda: SPA3, 6/5
B-1049 Brussels (Brüsszel)
Fax: (32-2) 296 12 42

Ezeket az észrevételeket közlik Lengyelországgal. Az észrevételeket benyújtó érdekelt felek írásban, kérésüket megindokolva kérhetik adataik bizalmas kezelését.

ÖSSZEFOGLALÓ

I. ELJÁRÁS

1. Az *Arcelor Huta Warszawa* (a továbbiakban: AHW) lengyel acélgyártó vállalat, amelynek teljes termelői kapacitása mintegy 900 ezer tonna. Az AHW pénzügyi nehézségei miatt 2003-ban egyedi szerkezetátalakítási tervet dolgozott ki.
2. A szerkezetátalakítási terv alapján az AHW a lengyel acélipar számára létrehozott nemzeti szerkezetátalakítási program keretében 2006-ig jogosult állami támogatásra.

3. E program összhangban áll a közösségi állami támogatások rendszerével, amelyre a csatlakozási szerződésnek a lengyel vas- és acélipar szerkezetátalakításáról szóló 8. jegyzőkönyvében ⁽¹⁾ meghatározott feltételek vonatkoznak. A jegyzőkönyv a szerkezetátalakítási terv megfelelő végrehajtása alapján a cég életképességének helyreállítása érdekében 2003-ig mintegy 320 millió PLN összegű állami támogatás biztosítását engedélyezi az AHW javára.

II. TÉNYEK

4. Egy, a szerkezetátalakítás felügyeletével megbízott független tanácsadó jelentéseiből – amit a 8. jegyzőkönyv engedélyez – úgy tűnik, hogy az AHW nem hajtotta végre megfelelően szerkezetátalakítási tervét, és életképessége nem fog helyreállni.

⁽¹⁾ A csatlakozási szerződés lengyel acélipar szerkezetátalakításáról szóló 8. jegyzőkönyve, HL L 236., 2003.9.23., 948. o.

5. Az AHW azonban aktualizálta egyedi szerkezetátalakítási tervét, és jelenlegi megleghengerműve helyett újat szeretne építeni, ami a korábbinál több támogatást igényel.

III. ÉRTÉKELÉS

6. A Bizottság megállapítja a szerkezetátalakítási terv végrehajtásának elmulasztását, és annak kivizsgálására törekszik, hogy visszaélés áll-e fenn a biztosított szerkezetátalakítási támogatást illetően.

A LEVÉL SZÖVEGE

- „1. Komisja pragnie poinformować Polskę, że po przeanalizowaniu dostarczonych przez polskie władze informacji dotyczących wyżej wymienionej pomocy, podjęła decyzję o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu WE.

I. POSTĘPOWANIE

2. W 2002 r. spółka *Arcelor Huta Warszawa* (zwana dalej »AHW«), wówczas jeszcze *Huta L.W. Sp. z o.o.*, przedstawiła polskim władzom indywidualny biznesplan, (zwany dalej »IBP 2003«), który został zaktualizowany w marcu 2003 r.
3. Dnia 5 listopada 2002 r. polska Rada Ministrów zatwierdziła pomoc państwa przewidzianą w IBP 2003 w ramach Programu restrukturyzacji i rozwoju hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r. (zwany dalej »Krajowym Programem Restrukturyzacji« lub »KPR«). Program ten zasadniczo pozwala na przyznawanie pomocy polskiemu przemysłowi stalowemu w związku z jego restrukturyzacją w okresie od 1997 r. do 2006 r. na kwotę maksymalną 3,387 mld PLN (846 mln EUR) ⁽²⁾.
4. KPR został przedłożony UE. Komisja oceniła program w dniu 25 marca 2003 r. Na tej podstawie Komisja przedstawiła propozycję decyzji Rady w sprawie przedłużenia do końca 2003 r. okresu karencji na udzielanie pomocy państwa w polskim sektorze hutnictwa stali w ramach Układu Europejskiego (który początkowo obowiązywał tylko do 1997 r.), pod warunkiem osiągnięcia przez beneficjenta zdolności do konkutowania na rynku do 2006 r.; Rada zatwierdziła decyzję w lipcu 2003 r. ⁽³⁾.
5. W związku z tym UE zezwoliła Polsce, w drodze odstępstwa od swoich zasad ⁽⁴⁾, na przyznanie przemysłowi stalowemu pomocy na restrukturyzację. Ostatecznie ustalenia te zawarto w Protokole do Aktu o Przystąpieniu w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali ⁽⁵⁾. W protokole tym zatwierdzono przyznawanie pomocy państwa ośmiu wskazanym spółkom, w tym AHW, w wysokości maksymalnie 3,387 mld PLN do końca 2003 r., pod warunkiem że restrukturyzacja zostanie zakończona nie później niż 31 grudnia 2006 r. AHW upoważniono do uzyskania pomocy na restrukturyzację w wysokości 322 mln PLN, a jej biznesplan miał zostać wdrożony zgodnie z pkt 9 a) i h) Protokołu nr 8.
6. W celu zapewnienia zgodności z warunkami określonymi w Protokole nr 8 zawarto w nim szczegółowe postanowienia dotyczące realizacji i monitorowania. Między innymi, Polska jest zobowiązana do przedstawiania dwa razy w roku sprawozdania monitorującego, a w latach 2004, 2005 i 2006 niezależna ocena wyników monitorowania ma zostać przeprowadzona przez niezależnego konsultanta. Jak do tej pory sprawozdania z działalności AHW zostały przedstawione w lutym 2004 r., kwietniu 2005 r. i maju 2006 r. Zostały one omówione z władzami polskimi oraz beneficjentami i zatwierdzone przez służby Komisji oraz polskie władze.
7. W 2005 r. wprowadzono zmiany do IBP Spółki (zmodyfikowany plan zwany dalej »IBP 2005«), a wniosek o zatwierdzenie tych zmian przez Komisję złożono na podstawie pkt 10 Protokołu nr 8.
8. W pismach z dnia 12 października 2005 r. i 2 grudnia 2005 r. Komisja zwróciła się do Polski o przekazanie dodatkowych informacji. Polska odpowiedziała pismami z dnia 9 stycznia 2006 r., 13 kwietnia 2006 r., 12 czerwca 2006 r. i 24 października 2006 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY

9. AHW jest polskim producentem stali produkującym stal ciekłą oraz wyroby długie, a w szczególności stale jakościowe i specjalne (kształtowniki lekkie i ciężkie).
10. W 1991 r. większość udziałów AHW została przejęta przez włoskiego producenta stali — koncern Lucchini, a następnie sprzedana w 2005 r. spółce Arcelor, która niedawno przeprowadziła fuzję z Mittal Steel ⁽⁶⁾.

1. Program inwestycyjny określony w IBP 2003

11. Podstawą IBP 2003 przygotowanego przez AHW był program inwestycji w kwocie [..między 150 a 220] ^(*) mln PLN mający na celu wzmocnienie pozycji spółki na jej tradycyjnym rynku stali specjalnej i stali jakościowej, jak również zmniejszenie zużycia energii oraz poprawę wyników w zakresie ochrony środowiska.
12. Jak widać w załączonej tabeli program inwestycyjny odnosił się głównie do modernizacji należących do Spółki walcowni gorących (tzn. modernizacji walcowni średniej oraz wymiany pieców grzewczych zgniatacza kęsisk kwadratowych oraz walcowni dużej):

⁽²⁾ Zakładając, że 1 EUR = 4 PLN.

⁽³⁾ Decyzja Rady z dnia 21 lipca 2003 r., Dz.U. L 199 z 7.8.2003, str. 17; więcej informacji: decyzja Komisji w sprawie nr C-20/04 z 5.7.2005, pkt 23 i kolejne.

⁽⁴⁾ UE nie zezwala na pomoc państwa dla sektora stalowego. Patrz komunikat Komisji w sprawie pomocy na ratowanie i restrukturyzację oraz na zamykanie zakładów sektora stali (Dz.U. C 70 z 19.3.2002, str. 21).

⁽⁵⁾ Por. Protokół nr 8 Traktatu o Przystąpieniu w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali, Dz.U. L 236 z 23.9.2003, str. 948.

⁽⁶⁾ Zob. decyzja Komisji w sprawie Mittal/Arcelor z dnia 2 czerwca 2006 r., sprawa nr COMP/M.4137.

^(*) Niektóre części niniejszego tekstu zostały ukryte, by nie ujawniać informacji poufnych; części te zostały oznakowane za pomocą wielokropków w nawiasach kwadratowych. Program inwestycyjny ogółem wynosi między 150 a 220 mln PLN. Aby przedstawić pełniejszy obraz sytuacji dalsze poufne informacje finansowe podano w przybliżeniu w procentach — jako odpowiedni udział kwoty 150-220 mln PLN (przy założeniu, że 150-220 mln = 100 %).

Tabela 1

Planowane inwestycje w zakresie produkcji stali

tys. PLN	2002	2003	2004	2005	2006	ogółem
Stalownia					[...]	[...]
Walcownie gorące	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...około 95 %]
Ogólne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ciągarnia	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ogółem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...między 150-220 mln PLN]

13. Ponadto IBP 2003 obejmował również odrębny program inwestycji na rzecz ochrony środowiska przewidujący szereg inwestycji w ramach projektu rekultywacji terenów związany z następującymi kosztami:

Tabela 2

Planowane inwestycje na rzecz ochrony środowiska

	mln PLN	Rozpoczęcie	Planowane zakończenie	Stan realizacji (*)
Zamknięcie składowiska odpadów	[...]	2002	2006	Zrealizowano w 80%
Zakład przerobu złomu	[...]	2002	2006	Odroczono
Zakład przerobu odpadów	[...]	2002	2006	Odroczono
Ogółem	[...między 35-55 mln PLN]			

(*) Zgodnie ze sprawozdaniem monitorującym z 2006 r. opracowanym przez niezależnego konsultanta.

14. Zgodnie z IBP 2003 spółka zamierzała zredukować liczbę pracowników z 1 249 do [...]. IBP 2005 przewiduje obecnie redukcję zatrudnienia do [...] pracowników.
15. W IBP 2003 przyjęto, że sfinansowanie restrukturyzacji pochłonie w 2002 i 2003 r. około 219 mln PLN ogółem, lecz nie sprecyzowano, w jaki sposób kwota ta została obliczona. Ponieważ restrukturyzacja miała zostać sfinansowana pożyczką, w biznesplanie przewidziano na koszty finansowania dodatkową kwotę w wysokości [...około 10 %] PLN. Ponadto dodano [...około 30 %] PLN na przyspieszenie niektórych inwestycji planowanych na lata 2004-2006. W związku z powyższym, w IBP 2003 (?) przewidziano ogółem 299 mln PLN na inwestycje restrukturyzacyjne.
16. Na sfinansowanie planu inwestycyjnego potrzebna była pożyczka. Potrzebna kwota miała pierwotnie zostać uzyskana w drodze restrukturyzacji aktywów. Jednak, ponieważ nie udało się sprzedać gruntu, proces restrukturyzacji aktywów został opóźniony i konieczne było finansowanie zewnętrzne, możliwe pod warunkiem uzyskania gwarancji państwa, a więc pomocy państwa (8). Ponadto zakładano również inne formy pomocy państwa na restrukturyzację zatrudnienia ([...] PLN) oraz restrukturyzację finansową ([...] PLN), co daje ogółem kwotę 322 mln PLN.

2. Pomoc państwa

17. Z pomocy w wysokości 322 mln PLN (obliczonej jako ekwiwalent dotacji netto) pierwotnie zatwierdzonej w ramach KPR, AHW uzyskała jedynie pomoc w wysokości około 199 mln PLN, jak wynika z załączonej tabeli przedstawionej przez Polskę:

(7) Strona 69.

(8) Nigdy nie negowano, że była to pomoc państwa. W rzeczywistości, biorąc pod uwagę, że AHW znajdowała się wówczas w trudnej sytuacji finansowej, gwarancja państwa, nawet jeśli została później spłacona, powinna zostać uznana za pomoc państwa w 100 %.

Tabela 3

Pomoc państwa zatwierdzona i uzyskana w 2002 i 2003 r.

Rok	KPR (PLN)	Uzyskana pomoc państwa (PLN)	Różnica (PLN)
2002	[...]	[...]	[...]
2003	[...]	[...]	[...]
Ogółem w latach 2002-2003	321 878 000	198 936 000 (*)	122 942 000 (**)

(*) Błąd literowy: powinno być 197 936 000.

(**) Błąd literowy: powinno być 123 942 000.

18. Pomoc została przyznana na trzy różne cele:

- [...] PLN na restrukturyzację zatrudnienia (zatwierdzono [...] mln);
- [...] PLN na umorzenie zobowiązań (zatwierdzono [...] mln), co zostało wykorzystane w celu ogólnej poprawy sytuacji finansowej spółki;
- [...między 150 a 200 mln] PLN ([...] EUR) gwarancji na pokrycie kredytu pomostowego na restrukturyzację (zatwierdzono 299 mln PLN).

19. Huta L.W. Sp. z o.o. uzyskała pożyczkę z gwarancją państwa od Banku Polska Kasa Opieki S.A., na podstawie umowy zawartej dnia 10.12.2003 r. Gwarancja w wysokości [...między 150 a 200 mln PLN] EUR miała zostać wykorzystana na dwa różne cele. Po pierwsze kwota do wysokości [...] EUR przewidziana była na sfinansowanie inwestycji produkcyjnych, inwestycji związanych z walcownią (średnią) oraz modernizacją walcarki (klatek). Jednakże między 30.9.2004 r. a 28.2.2005 r. wykorzystano jedynie [...] EUR w [...] ratach, a spłaty dokonano 16.9.2005 r. Po drugie, kwotę do [...] EUR przewidziano na restrukturyzację wierzycelności oraz zakup majątku produkcyjnego (gruntu i budynków). Kwota [...] EUR została wykorzystana, a następnie spłacona w dniu 16.9.2005 r. Wykorzystano zatem jedynie [...] EUR (około [...] PLN).

20. W latach 1997-2001 AHW otrzymała pomoc w wysokości około 0,9 mln EUR.

3. Realizacja IBP 2003

21. Dotychczas na podstawie IBP 2003 spółka AHW wydała kwotę [...około 30 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN w latach 2002-2004 na restrukturyzację. Z kwoty [...] PLN przewidzianych na modernizację walcowni gorącej w latach 2002-2004, wydano jedynie [...około 25 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN na modernizację walcowni średniej, przy czym nie zrealizowano żadnych inwestycji w piece grzewcze zgniatacza kęsisk kwadratowych ani w walcownię dużą. Natomiast z kwoty [...] PLN najwyraźniej około [...] zainwestowano w stalownię, a na inne inwestycje ogólne wydano kwotę [...] mln (patrz lata 2002, 2003 i 2004 w tabeli 4 poniżej). Ponadto, w 2005 r. wydano [...] PLN w ramach realizacji IBP 2003. Komisja nie wie, ile pochłonęły koszty na ochronę środowiska, lecz zakłada, że nie więcej niż [...około 40 % ogólnej kwoty wymienionej w tabeli 2] PLN, ponieważ zdaniem konsultanta nie zrealizowano inwestycji w wysokości [...] PLN.

22. Konsultant odpowiedzialny za monitorowanie poinformował Komisję w sprawozdaniu z maja 2006 r., że najprawdopodobniej pod koniec okresu restrukturyzacji (koniec 2006 r.) i prawdopodobnie również w 2007 r. AHW nie będzie rentowna. Konsultant podkreślił, że sytuacja ta wynika z radykalnych zmian strategicznych wprowadzonych przez nowego właściciela. Obecnie przyszła rentowność już nie zależy od realizacji IBP 2003, ale od nowej strategii. Ponadto, w perspektywie krótkoterminowej zmieniona strategia inwestycyjna będzie miała negatywny wpływ na zużycie energii i działania w zakresie ochrony środowiska, ponieważ wycofano się z inwestycji w piece grzewcze, składowisko odpadów zostało jedynie częściowo zamknięte, a budowa nowego zakładu przerobu złomu i zakładu przerobu odpadów została odroczone i zostanie zrealizowana po 2006 r. Zmiana strategii miała również negatywny wpływ na planowane zwiększenie produktywności poprzez restrukturyzację zatrudnienia i redukcję kosztów.

23. Jedynym pozytywnym aspektem wydaje się fakt, iż działalność poboczna AHW zapewniła lepsze wyniki w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń. Zamknięto na przykład stare, emitujące dużą liczbę zanieczyszczeń, kotłownię, a w pierwszym kwartale 2004 r. oddano do użytku nową kotłownię gazowo-olejową, co już w 2005 r. spowodowało poprawę wyników AHW w zakresie ochrony środowiska.

4. Zmiany planu IBP 2003

24. W 2005 r. spółka AHW zmieniła ogólną strategię inwestycyjną. Zamiast modernizacji istniejących walcowni gorących planuje budowę nowej walcowni umożliwiającej produkcję wyrobów długich stosowanych w budownictwie. Najwyraźniej, w walcowni jako surowiec wykorzystywane są 160 mm kęsy kwadratowe i wytwarzane są pręty zbrojeniowe ze stali węglowej, pręty okrągłe i płaskie, kształtowniki lekkie oraz kształtowniki kwadratowe i przekroje poprzeczne. Niezależny konsultant stwierdził, że oznacza to, że AHW opuszcza swój dotychczas główny rynek, a więc rynek stali specjalnej i jakościowej.
25. Nowa walcownia będzie w pełni operacyjna w połowie 2008 r. i zastąpi istniejące walcownie gorące, w których modernizację zainwestowano już [...około 25 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN. Całkowity koszt programu inwestycyjnego przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 4

Koszt nowego programu inwestycyjnego w IBP 2005

	2002 (*)	2003 (*)	2004 (*)	2005	2006	Ogółem
Stalownia	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Walcownie gorące	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...około 120 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1]
Ogólne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ogółem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...około 140 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1]

(*) Inwestycje już zrealizowane na podstawie IBP 2003.

26. Całkowity koszt inwestycji wyniesie teraz [...około 140 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN, z czego [...około 120 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN przewidziano na walcownię gorącą, a więc [...] (= [...] EUR) więcej niż pierwotnie zamierzano przeznaczyć na inwestycje. Jednakże w kosztach tych uwzględniono już koszt zrealizowanej inwestycji w walcownię średnią w wysokości [...]. Po ich odjęciu od kwoty [...], koszt nowej walcowni wynosiłby [...około 100 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN.
27. Tymczasem na inwestycje w nową walcownię spółka AHW wydała [...] PLN w 2005 r. i [...] mln w pierwszej połowie 2006 r. Zdaniem Polski inwestycje w latach 2002-2006 wyniosą [...] PLN ogółem.
28. Zmiany w zakresie zdolności produkcyjnej AHW przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 5

Maksymalna roczna zdolność produkcyjna w tys. ton

Produkcja	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Uwagi
Stal ciekła	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...około 100 % całkowitej zdolności walcowni]	[...idem]	Bez zmian
Wyroby płaskie	20	20	20	20	0	0	0	Zgodnie z Protokołem nr 8
Walcownia — walcówka	180	180	180	180	180	0	0	Zgodnie z Protokołem nr 8

Produkcja	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Uwagi
Walcownia — handlowe kształtowniki lekkie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...około 40 %]	0	Nowa strategia (*)
Walcownia — długie kształtowniki ciężkie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...około 60 %]	0	Nowa strategia (*)
Walcownia — profile kute	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	0	Nowa strategia (*)
Taśma walcowana na zimno	30	0	0	0	0	0	0	Zgodnie z Protokołem nr 8
Nowa walcownia	0	0	0	0	0	[...]	[...około 70 %]	Nowa strategia (nieuwzględniona w Protokole nr 8)

(*) Protokół nr 8 nie przewiduje takiego zmniejszenia zdolności produkcyjnych.

29. Polskie władze utrzymują, że wymiana w drodze budowy nowej walcowni jest »(...) uzasadniona pod względem technologicznym i ekonomicznym. Nowoczesna technologia walcowania ciągłego przy wykorzystaniu kłatek poziomych i pionowych, która jest przyjazna dla środowiska i energooszczędna, zapewnia możliwość produkcji pełnego asortymentu produktów o lepszej jakości powierzchni i wyższej dokładności parametrów. Pozwala również wyeliminować niewydajny i związany z dużym zużyciem energii proces produkcyjny oparty na maszynie odlewniczej poprzez przejście na technologię odlewania ciągłego...«
30. Jeżeli chodzi o produkcję, Polska twierdzi, że spółka nie zamierza zrezygnować z prowadzonej obecnie działalności oraz że nowa walcownia umożliwi produkcję większości obecnie wytwarzanych produktów ze stali specjalnych oraz nie wyklucza dalszego rozwoju tego rodzaju produktów. Zatem, nowa walcownia rozszerzy jedynie asortyment produktów spółki i pozwoli na poszerzenie zakresu produkcji o produkty budowlane, na które jest coraz większy popyt.
31. W złożonym przez Polskę dokumencie stwierdzono, że »wyniki obu wyżej wymienionych programów inwestycyjnych (IBP 2002 [tzn. 2003 IBP] lub IBP 2005) mogą być wydajne ekonomicznie po 31 grudnia 2006 r. i w kolejnych latach oraz że ich wyniki, a w szczególności asortyment produktów, będą miały wpływ na rentowność AHW po tym terminie«.

III. OCENA

1. Prawo właściwe

32. Punkt 1 Protokołu nr 8 stanowi, że »nie naruszając postanowień artykułu 87 i 88 Traktatu WE, pomoc państwa udzielaną przez Polskę dla celów restrukturyzacji na rzecz określonych części polskiego hutnictwa uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem«, między innymi pod warunkiem, że warunki określone we wspomnianym protokole są spełnione.
33. Okres karencji na udzielanie pomocy w ramach restrukturyzacji dla polskiego hutnictwa w ramach Układu europejskiego Rada przedłużyła do dnia 31 grudnia 2006 r. Ustalenie to zostało zawarte w Protokole nr 8 w ramach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Aby ten cel osiągnąć przyjęto ramy czasowe obejmujące zarówno okres przed przystąpieniem jak i po nim. Dokładniej rzecz ujmując, protokół upoważnia do ograniczonej ilości pomocy na restrukturyzację w latach 1997-2003 i zakazuje dalszej pomocy państwa na restrukturyzację na rzecz polskiego hutnictwa w latach 1997-2006. W tym względzie jednoznacznie różni się od innych przepisów Traktatu o przystąpieniu, takich jak mechanizm przejściowy określony w załączniku IV (»procedura dotycząca istniejącej pomocy«), który dotyczy jedynie pomocy państwa udzielanej przed przystąpieniem w takim stopniu, w jakim »ma nadal zastosowanie po« dacie przystąpienia. Protokół nr 8 można więc postrzegać jako *lex specialis*, który, w zakresie spraw jakich dotyczy, zastępuje inne przepisy Aktu przystąpienia⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ Patrz decyzja Komisji z 5.7.2005, sprawa C-20/04, *Huta Częstochowa* (dotychczas nieopublikowana) i decyzja Komisji z 14.12.2004, *Třinecké Železářny a.s.*, Dz.U. C 22 z 27.1.2005, str. 2.

34. W związku z tym, podczas gdy artykuły 87 i 88 Traktatu WE normalnie nie dotyczą pomocy udzielonej przed przystąpieniem, której nie stosuje się po przystąpieniu, zapisy Protokołu nr 8 rozszerzają kontrolę nad pomocą państwa w ramach Traktatu WE do wszelkiej pomocy udzielanej na restrukturyzację polskiego hutnictwa w latach 1997-2006.
35. Po przystąpieniu Polski do UE może być podjęta decyzja na podstawie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE, ponieważ przy braku przepisów szczegółowych w Protokole nr 8 powinno się stosować zwykle reguły i zasady. Dlatego stosuje się również rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (dalej zwane »**rozporządzeniem proceduralnym**«) ⁽¹⁰⁾.

2. Pomoc wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem

36. Punkt 18 lit. a) Protokołu nr 8 uprawnia Komisję »do podjęcia odpowiednich środków, na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym Protokole (...) w przypadku, jeżeli proces monitorowania wykaże, że warunki w uzgodnieniach przejściowych zawartych w niniejszym Protokole nie zostały spełnione«.
37. Przepis ten zobowiązuje Komisję do podjęcia odpowiedniej procedury w przypadku naruszenia zobowiązań ustanowionych w Protokole nr 8. Taką sytuację można porównać do wykorzystywania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem, zdefiniowanego w art. 1 lit. g) **rozporządzenia proceduralnego**, jako wykorzystanie przez beneficjenta pomocy z naruszeniem decyzji w sprawie pomocy państwa. Art. 16 rozporządzenia proceduralnego stanowi, że Komisja może w przypadkach pomocy wykorzystywanej niezgodnie z przeznaczeniem wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające.
38. W omawianym przypadku Komisja ma poważne wątpliwości co do odpowiedniego wykorzystania pomocy państwa udzielonej na rzecz AHW S.A., ponieważ plan restrukturyzacji nie został w pełni wprowadzony w życie, jak zostało to wyraźnie określone w pkt 9 lit. a) i h) Protokołu nr 8.
39. Brak wprowadzenia w życie potwierdzają ustalenia zewnętrznego konsultanta przytoczone w pkt (22) wskazujące na różne niedociągnięcia w realizacji planu, jak również dokumenty przekazane przez polskie władze.
40. W rzeczywistości, AHW wydała na inwestycje w produkcję stali jedynie 58,7 mln PLN, które zatem nie będą przedmiotem procedury w sprawie wykorzystania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem.
41. Tym niemniej, AHW zainwestowała o [...około 70 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] PLN mniej niż planowano na inwestycje (tj. [...150-220] mln PLN). Ponadto, AHW nie zrealizowała inwestycji w planowanym terminie, lecz przesunęła je w czasie, mimo że otrzymała wystarczające środki na ich realizację. Wskazuje to po pierwsze na to, że AHW zamiast inwestycji finansowała jedynie swoją działalność, a po drugie na fakt, że [...] mln PLN potrzebne na przyspieszenie inwestycji zgodnie z pkt (15) nie zostało zrealizowane. Niezrealizowane inwestycje w stal wynoszą zatem [...] mln PLN.
42. Brak realizacji zaplanowanych działań dotyczy również środków w zakresie ochrony środowiska, których koszt zaplanowano na [...] mln PLN, z czego nie zrealizowano przynajmniej [...] mln PLN.
43. Jeżeli potwierdzone zostanie, że nie zrealizowano inwestycji w wysokości [...około 120 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 1] mln PLN (tj. [...]), konieczne będzie obliczenie kwoty pomocy związanej z tymi niezrealizowanymi inwestycjami ⁽¹¹⁾. Biorąc pod uwagę, że program inwestycyjny przewidywał całkowite koszty w wysokości około [...] mln PLN (tj. w mln PLN: [...między 150-220] (tabela 1) + [...około 40 % ogólnej kwoty inwestycji wymienionej w tabeli 2] (tabela 2) + [...] (pkt 15 powyżej) + [...] (pkt 15 powyżej)) oraz że [...] mln PLN miało być sfinansowane przy użyciu pomocy państwa, łącznie [...pomiędzy 80 a 100 %] inwestycji miało być sfinansowane przy użyciu pomocy państwa. Komisja zakłada więc, że około [...około 105 %] mln PLN (tj. [...] z [...] mln PLN) mogło zostać wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.
44. Można jednak twierdzić, że kwotę podlegającą odzyskaniu należy pomniejszyć o kwotę zatwierdzonej pomocy, której spółka nie otrzymała, tj. maksymalnie 123 (*) mln PLN (patrz tabela 3). W takim przypadku kwota wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem wynosiłaby około 82 (**) mln PLN (= 20,5 (***) mln EUR) ⁽¹²⁾.
45. Jeżeli nie ma innych przyczyn, które mogłyby uzasadniać zgodność przedmiotowej pomocy, a których Komisji obecnie nie widzi, pomoc należy w dalszym ciągu uznawać za pomoc na restrukturyzację, której prawidłowe wdrożenie jest w świetle powyższych faktów wątpliwe.

⁽¹¹⁾ Komisja ustaliła metodę obliczania pozwalającą ustalić, jaką część niezrealizowanych inwestycji stanowi pomoc państwa, w swojej decyzji nr N 350/06 *Zmiana IBP MSO*, pkt 49.

(*) Błąd literowy: powinno być 124.

(**) Błąd literowy: powinno być 81.

(***) Błąd literowy: powinno być 20,25.

⁽¹²⁾ Nawiasem mówiąc kwota ta mniej więcej odpowiada kwocie [...] mln PLN, którą AHW faktycznie uzyskała jako nadwyżkę pomocy państwa na program inwestycyjny, tj. różnicę między uzyskaną pomocą państwa na restrukturyzację w wysokości [...] mln EUR (= [...] mln PLN, (patrz pkt 19 powyżej)) a środkami rzeczywiście wydanymi na inwestycje w produkcję stali w wysokości [...] mln PLN (patrz pkt 21 powyżej).

3. Zmiana planu

46. Polska zwróciła się do Komisji o zatwierdzenie zaktualizowanego IBP, zgodnie z pkt 10 Protokołu nr 8.
47. Komisja wyjaśniła, że: *»Zatwierdzenie przez Komisję zmiany IBP musi być oparte na ustaleniu, że zgodność zmiany z celami zawartymi w Protokole nr 8 nie budzi wątpliwości. Tak jest w przypadku, gdy główne dane liczbowe wskazane w Protokole i dotyczące pomocy państwa, zdolności produkcyjnych oraz harmonogramu pozostają niezmiennione, a proporcjonalność pomocy państwa określona w protokole jest utrzymana bez poddawania w wątpliwość celu rentowności«* ⁽¹³⁾.
48. Przedmiotowe zmiany nie odnoszą się ani do zwiększenia całkowitej wysokości pomocy państwa, ani do zwiększenia zdolności produkcyjnych w okresie restrukturyzacji.
49. W rzeczywistości celem modyfikacji jest przede wszystkim istotna zmiana strategii inwestycyjnej spółki.
50. Komisja zauważa, że nowe inwestycje będą korzystne dla przyszłej sytuacji ekonomicznej Spółki, ponieważ zwiększą jej gamę produktów. Ponadto, jeśli projekt zostanie zrealizowany, może mieć pozytywne skutki również w dziedzinie ochrony środowiska i redukcji kosztów. A zatem, projekt przyczyni się do poprawy konkurencyjności Spółki. W związku z tym, z punktu widzenia przemysłowego, Komisja może być w stanie zaakceptować nową strategię.
51. Jednakże, Komisja ma wątpliwości, czy nowy projekt może być uznany za część restrukturyzacji zainicjowanej pomocą publiczną.
52. Jak wskazano w pkt 2 Protokołu nr 8, restrukturyzacja powinna zostać zakończona do 2006 r., a zakończenie restrukturyzacji oznacza odzyskanie rentowności; koniec 2006 r. jest zatem datą decydującą jeśli chodzi o odzyskanie rentowności. Dotychczas, władze polskie utrzymują, że realizacja IBP 2003 mogłaby umożliwić Spółce odzyskanie rentowności (patrz pkt 31 powyżej). Komisji dotychczas nie zostały przekazane żadne argumenty, które by wskazywały, że jest inaczej. Wydaje się nawet prawdopodobne, że Spółka odzyska rentowność w 2006 r., mimo że jedynie część 2003 IBP została wdrożona. W związku z tym, mimo że plan restrukturyzacyjny z 2003 r. był mniej ambitny, powinien on być, jeśli byłby prawidłowo wdrożony, być wystarczający do zakończenia restrukturyzacji, zgodnie z Protokołem nr 8. Dlatego też, Komisja, bazując na przekazanych informacjach, nie widzi podstaw do tego, aby projekt nowych inwestycji miał być częścią restrukturyzacji zainicjowanej pomocą państwa. Wydaje się on raczej inwestycją Spółki poza procesem restrukturyzacji.
53. Nawet jeśli te inwestycje miałyby być nadal częścią restrukturyzacji, zmiana planu wydaje się powodować wzrost kosztów restrukturyzacji, co jednak, w świetle istniejących mniej kosztownych środków, wykraczałoby poza minimum niezbędne do przywrócenia rentowności. Konieczność ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum wynika jasno z artykułu 8 ust. 4 Układu Europejskiego, do którego odnosi się pkt. 1 Protokołu nr 8. Z założenia, że pomoc państwa musi być ograniczona do niezbędnego minimum wynika, że pomocy nie należy wykorzystywać do finansowania inwestycji, które nie są kluczowe dla przywrócenia rentowności spółki. Jest to podstawowa zasada określona w pkt 45 wytycznych w sprawie pomocy na ratowanie i restrukturyzację ⁽¹⁴⁾, która została potwierdzona w orzecznictwie ⁽¹⁵⁾.
54. Komisja ma wątpliwości, że jakkolwiek pomoc państwa była niezbędna, aby Spółka zrealizowała inwestycje określone w IBP 2005. Przeciwnie, Komisja ma powody sądzić, że AHW zdecydowała się na inwestycje niezależnie od przypisanej pomocy państwa. W rzeczywistości pomoc państwa udzielona AHW, która jak się wydaje została nadużyta jako pomoc operacyjna, została wykorzystana zanim jeszcze zmiana planu inwestycyjnego była rozpatrywana. W rzeczywistości, AHW wraz z pojawieniem się jej nowego właściciela, spłaciła pożyczki, których spłata objęta była gwarancją państwa, stanowiącą główną część pomocy inwestycyjnej (patrz pkt 19 powyżej).
55. Dodatkowo, Komisja zauważa, że nowe inwestycje spowodują obniżenie zdolności produkcyjnych z [...] tys. ton do [...] tys. ton. Tym niemniej, takie obniżenie zdolności produkcyjnych wydaje się być jedynie konsekwencją ekonomicznej decyzji Spółki, a zatem nie stanowi właściwych środków wyrównawczych.
56. W związku z powyższym Komisja ma wątpliwości co do zgodności nowego planu restrukturyzacji z Protokołem nr 8. Komisja postanowiła więc wszcząć postępowanie, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu WE również w celu ustalenia (1) czy AHW działając na podstawie IBP 2005 przejdzie test rentowności na koniec 2006 r., (2) czy nowe inwestycje są niezbędne dla restrukturyzacji, (3) czy pomoc państwa była niezbędna, aby Spółka przeprowadziła inwestycje oraz (4) czy nowy plan przewiduje jakiegokolwiek inne środki, które mogłyby być uznane za kompensujące otrzymanie określonej pomocy operacyjnej.

IV. WNIOSKI

57. Niniejszą decyzję uważa się za decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego w rozumieniu art. 88 ust. 2 Traktatu WE i rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999. Komisja, działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, zwraca się do Polski z prośbą o przedstawienie uwag i dostarczenie wszelkich informacji, które mogłyby być użyteczne do

⁽¹³⁾ Decyzja Komisji nr N 186/05, *Zmiana IBP MSP*, pkt 41 oraz decyzja Komisji nr N 600/04 *Zmiana IBP VPFM*.

⁽¹⁴⁾ Wytyczne wspólnotowe w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2).

⁽¹⁵⁾ Zob. decyzja Komisji w sprawie C-31/2001 *Schmitz-Gotha*, Dz.U. L 77 z 24.3.2003, str. 41, gdzie Komisja odrzuciła przejście podwykonawcy, uznając je za pomocne, lecz nie zasadniczo niezbędne dla restrukturyzacji, decyzja została podtrzymana w sprawie T-17/03 *Schmitz-Gotha* [2006] Zb. Orz. (dotychczas nieopublikowana).

celów oceny pomocy, w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania niniejszego pisma. W szczególności informacje powinny zawierać:

- informacje dotyczące wykorzystania pomocy przyznanej AHW oraz dowody, że pomoc ta była wykorzystywana w celach, do których została przeznaczona (w przypadku braku informacji Komisja przyjmuje, że pomoc była wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem);
 - dokładne wyliczenie kosztu restrukturyzacji zgodnie z IBP 2003, jeżeli Polska nie zgodzi się z ustaleniami Komisji wskazanymi w punktach 40-43.
 - informacje, dlaczego środki uwzględnione w IBP 2003 nie zostały wdrożone zgodnie z harmonogramem przedstawionym w tabeli 1.
58. Komisja zwraca się do Polski z prośbą o natychmiastowe przekazanie kopii niniejszego pisma spółce AHW.
 59. Komisja pragnie zwrócić uwagę na pkt 18 lit. c) Protokołu nr 8 w powiązaniu z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, który wymaga windykacji wszelkiej bezprawnie przyznanej pomocy od beneficjenta.
 60. Komisja uprzedza Polskę, że udostępni zainteresowanym stronom informacje, publikując niniejsze pismo wraz z jego streszczeniem w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Poinformuje również zainteresowane strony w krajach EFTA, będące sygnatariuszami porozumienia EOG, publikując zawiadomienie w Suplemencie EOG do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz poinformuje Urząd Nadzoru EFTA przesyłając kopię niniejszego pisma. Wszystkie zainteresowane strony zostaną wezwane do przedstawienia uwag w ciągu jednego miesiąca od dnia publikacji.”
-